

Betreft: gezamenlijke notitie Stichting Waarborgfonds Sport en VWS/Directie Sport

Verkenning tijdelijke kredieten voor sportclubs

Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) heeft samen met Directie Sport een verkenning gedaan naar de noodzaak voor tijdelijke kredieten. Dit in aanvulling op het noodloket van EZK en andere initiatieven vanuit de sportsector zelf (zoals het NOC*NSF noodfonds). SWS is voor deze verkenning als partner gekozen omdat zij in de sector momenteel borg staan voor leningen van ruim 1300 verenigingen en vanuit die rol ook goed inzicht hebben in de financiële boeken van de verenigingen.

Wat is een noodkrediet?

Overheden en andere organisaties ondersteunen op diverse gebieden de sportwereld. Banken zorgen met de BMKB-regeling dat aflossingsverplichtingen voor de financiering voor 6 maanden worden opgeschort en sportkoepel NOC*NSF heeft aangekondigd om sportvereniging te ondersteunen. Desondanks is de liquiditeitsbehoefte bij clubs dusdanig groot dat tijdelijke externe financiering nodig is om de continuïteit te kunnen blijven waarborgen.

Deze noodkredieten zouden de volgende randvoorwaarden hebben;

- tekorten tot €250.000 te financieren
- met looptijden tot maximaal 5 jaar
- SWS zou voor deze noodkredieten een borgstelling verlenen, waardoor banken tegen marktconforme voorwaarden (lees lage rentes) kunnen financieren.

Verwacht financieel nadeel

Algemeen wordt verwacht dat sportclubs financieel veel schade zullen leiden door sluiting van de sportparken. Deze inkomstenderving zal door een deel van de sportclubs niet kunnen worden opgevangen zonder (tijdelijke) externe financiering.

In deze verkenning wordt inzicht gegeven in welke inkomsten derving, maar ook besparingen er zijn en welke deel van de verenigingen verwacht wordt dat financiële hulp nodig heeft.

De omvang van de totale schade in de breedtesport is een complexe berekening. Er is gekozen voor het uitwerken van drie scenario's;

- Gunstig scenario, dat houdt in dat het financiële nadeel op de diverse inkomsten en uitgaven mee valt.
- Gemiddeld scenario, dat houdt in dat het financiële nadeel op de diversie inkomsten en uitgaven groter is. Ook zullen er dan mogelijk meer verenigingen in de problemen komen.
- Slecht scenario, dat houdt in dat het financiële nadeel wordt nog groter. Ook is er een aanvullend scenario dat ook hierdoor nog meer verenigingen een beroep op het noodkrediet zullen moeten doen.

Afhankelijk van het gekozen scenario zal de netto schade uitvallen tussen de € 86 miljoen en € 262 miljoen, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de sportparken op 1 september 2020 weer geopend zullen zijn. De behoefte aan externe financiering varieert daarbij tussen de € 30 miljoen en € 163 miljoen. Dit wordt weergegeven in onderstaande tabel;

			Gunstig	Gemiddeld	Slecht
Kwalificatie	Percentage clubs	% probleem	% probleem	% probleem	% probleem
Uitstekend	10,00%		0%	10%	20%
Goed	35,25%		10%	20%	30%
Redelijk	48,75%		50%	70%	90%
Matig	4,20%		100%	100%	100%
Problematisch	1,80%		100%	100%	100%

Aan de hand van deze percentages is uit te rekenen wat de mogelijke financieringsbehoefte is van clubs om de financiële schade op te kunnen vangen. In een gunstig geval zal 33,90% een beroep doen. Daarnaast is de verwachting dat nog meer verenigingen zich zullen melden naar mate de financiële nadelen groter worden. In het slechtste geval zal 62,45% van de verenigingen aankloppen voor hulp.

Scenario	Schade	% externe financiering	Benodigde financiering
Gunstig		33,90%	
Gemiddeld		33,90%	
Gemiddeld met extra verenigingen	5.1.1c	48,18%	5.1.1c
Slecht		33,90%	
Slecht met extra verenigingen		62,45%	

Advies

SWS heeft voor het huidige vermogen van € 24 miljoen een multiplier van 5 met banken afgesproken. Door deze afspraak is het mogelijk om voor €120 miljoen aan financiering uit te zetten. Deze multiplier is gebaseerd op de huidige werkwijze van SWS waarbij borgstellingen alleen worden verstrekt ten behoeve van investeringen in de eigen sportaccommodatie. Binnen dit vermogen is geen ruimte voor de huidige noodkredieten. Ook is het risico dat noodkredieten niet worden terug betaald groter door de huidige onzekere tijd dan de langer lopende huidige financiering die SWS voor haar rekening neemt. Het is dan ook onverantwoord om uit het huidige vermogen van SWS te putten om noodkredieten te borgen.

Voor het borgen van 'noodkredieten' moeten nieuwe afspraken met banken worden gemaakt. Vanwege een verhoogd risico voor dit type financiering en een minder uitgebreide toetsing lijkt het toepassen van een multiplier van 3 op het hiervoor gealloceerde deel van het borgstellingsvermogen het meest realistisch. Dat betekent dat SWS een bijdrage van € 10 miljoen nodig zal hebben om de financieringsbehoefte van €30 miljoen te kunnen borgen. Daarmee gaan wij uit van het gunstige scenario. Dit doen wij omdat er nog vele onzekerheden zijn over de duur en reikwijdte van de maatregelen met betrekking tot het COVID-19 virus. Opschaling is wanneer dat noodzakelijk blijkt mogelijk.

De uitvoeringskosten van SWS om deze regeling mogelijk te maken zijn beperkt omdat voor een groot deel op de bestaande processen kan worden aangehaakt. Daarmee is gewaarborgd dat op relatief korte termijn resultaat kan worden behaald. De verwachte uitvoeringskosten zouden daardoor beperkt blijven tot €250.000 (2,5% van het totaal budget). Deze kosten zullen vooral zitten in de tijdelijke inhuur van ZZP'ers die de aanvragen in behandeling moeten nemen. Deze kosten komen boven op de storting van 5.1.1c

Verschillen ten opzichte van een bijdrage in het NOC*NSF fonds

Een lening is niet gratis. Een vereniging zal dus echt wanneer het een behoefte heeft de afweging moeten maken en de gevolgen daarvan kennen. Dit geeft een voorselectie aan de poort. Van de aanvragers voor een lening mag dan ook verwacht worden dat zij daadwerkelijk een financieel probleem hebben.

Het fonds van NOC*NSF en het Noodloket van EZK gaan uit van schenkingen waardoor de aanvrager het toegekende geld niet terug hoeft te betalen.

Ook wordt de waarde van de inzet van VWS door de multiplier verdrievoudigd. Dit betekent dat voor iedere euro die wij in SWS storten, SWS 3 euro borgstelling kan realiseren voor verenigingen die daarmee 3 euro kunnen lenen.

Daarom heeft een storting in SWS de voorkeur boven een storting in het fonds van NOC*NSF.

In relatie tot taakstelling op BOSA

Nu wij een taakstelling hebben gekregen, die ook bij jullie voor ligt, met het voorstel (waarin ik mij kan vinden) deze geheel op de BOSA te verhalen kan deze borgstelling voor het totaalplaatje een extra dimensie krijgen. Het gaat namelijk allebei om rond de 5.1.1c. Wanneer de taakstelling wordt ingevuld en de borgstelling wordt gerealiseerd wordt het geld toch 'behouden' voor de sport.

Vervolgstappen

Wanneer de Minister van Medische Zorg en Sport positief is over de geadviseerde maatregel zal contact worden gelegd met de Ministeries van Financiën en EZK door de Directie Sport in samenwerking met FEZ.

De storting aan SWS zal worden vorm gegeven in lijn met de eerdere stortingen aan SWS in het kader van de financiële uitdagingen die de verduurzaming van sportaccommodaties vanuit de doelstellingen van het Klimaatakkoord met zich meebrengt.

SWS zal zo snel mogelijk extra personeel voor de uitvoering inschakelen waarna de aanvragen van de gemeenten zo snel als mogelijk beoordeeld worden.

Met de drie grote banken is kort verkennend gesproken over deze mogelijke optie. Zij waren allen positief. Mocht deze optie gerealiseerd worden zullen zij de medewerking formeel maken.

Uiteraard zal in de komende maanden gemonitord worden of opschaling naar een minder gunstig scenario noodzakelijk is.

Bijlage 1

Toelichting posten van schade sportclubs:

Horeca

Door het sluiten van de clubhuizen komt er geen kantineomzet binnen en zal een deel van de voorraad moeten worden weggegooid. De voetbalsport wordt daarbij het hardst geraakt, aangezien de voetbalclubs relatief gezien meer afhankelijk zijn van kantineopbrengsten dan andere sporten.

Contributie

Veel sportvereniging hebben een competitie die loopt van ongeveer september t/m juni (boekjaar 1 juli t/m 30 juni). De schade zal bij deze clubs relatief meevallen. Mogelijk dat daarbij onderscheid is te maken tussen clubs die jaarlijks de contributie ineens incasseren en clubs die dit op maand- of kwartaalbasis doen. Deze laatste categorie zal mogelijk te maken krijgen met storneringen. Ook is het denkbaar dat leden op dit moment opzeggen, aangezien het niet duidelijk is wanneer de competitie weer wordt hervat. Vraag is daarbij -gezien de financiële positie van mensen, welk percentage daarna weer lid wordt van een club. Daarnaast zijn er ook sporten waar veel activiteiten in de zomer plaatsvinden zoals tennis, honkbal en golf.

Golf heeft daarbij ook het probleem dat de sport veel 'greenfee' spelers kent. Deze spelers maken tijdelijk gebruik van een baan. Dit effect van eenmalig gebruik kan ook bij een sport als tennis optreden.

Sponsoring

Sportverenigingen zijn voor hun sponsorinkomsten grotendeels afhankelijk van het MKB. Nu deze sector kampt met grote financiële onzekerheden is het de vraag of voldaan kan worden aan de huidige sponsorverplichtingen. Het werven van nieuwe sponsors zal in deze tijden tevens tot stilstand komen.

Overige

Naast de bovenstaande problemen valt ook aan andere schades te denken. Een aantal verenigingen verhuurt delen van hun accommodaties aan bijvoorbeeld organisaties voor naschoolse opvang, fitness, fysiotherapie of andere bedrijven en instellingen. Veel voetbal en hockeyclubs hebben ook commerciële partijen die naast de club extra trainingen aanbieden. Door het sluiten van het clubhuis is het onzeker of deze inkomsten uit verhuur daadwerkelijk zullen binnenkomen. Ook hebben sportclubs vaak een faciliterende rol voor andere sportevenementen. Hardloopevenementen, zomerkampen, wandeltochten als bijvoorbeeld de avond4daagse en fietsevenementen zullen geen doorgang vinden, waardoor veel sportclubs een derving van inkomsten zullen hebben.

Kostenbesparing

Naast gedeerde inkomsten zijn er voor een aantal clubs ook kosten waarop kan worden bespaard. Op de variabele energiekosten en het inhuren van personeel (zzp'ers) zal een besparing kunnen worden

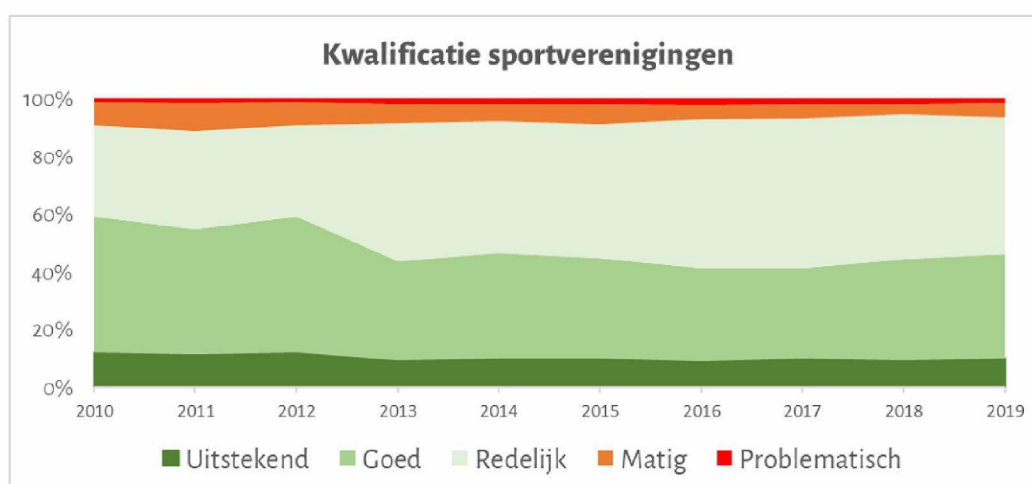
gerealiseerd. Daarnaast zullen clubs met gemeenten in overleg moeten treden over een tegemoetkoming in de veld- en/of zaalhuur.

Bijlage 2

Informatie over SWS

SWS ontvangt van ruim 1.300 sportorganisaties de jaarstukken die -in verband met de in het verleden afgegeven borgstelling- jaarlijks worden gecontroleerd. Aan alle dossiers wordt een kwalificatie toegekend, die onder andere wordt bepaald op basis van het vermogen, de liquiditeitspositie, de resultatenrekening en de meerjarenbegroting.

In de laatste 10 jaar is de financiële positie van sportclubs substantieel verminderd. Verenigingen bouwen met name minder liquiditeiten op voor toekomstige investeringen. Bekijken we de laatste zes jaar dan is de trend stabiel te noemen. Eind 2019 wordt bijna de helft van de door SWS gecontroleerde verenigingen als redelijk gekwalificeerd. Tien jaar eerder werd aan ruim 30% van deze organisaties een hogere kwalificatie toegekend. Het percentage verenigingen waarvan de financiële situatie als problematisch of matig wordt gewaardeerd, is het afgelopen 10 jaar nagenoeg gelijk gebleven.

De kwalificatie van sportverenigingen zijn in de afgelopen 10 jaar met name verschoven van goed naar redelijk.